

Stanovisko Európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov k návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady o odpade z elektrických a elektronických zariadení (OEEZ)

(2010/C 280/02)

EURÓPSKY DOZORNÝ ÚRADNÍK PRE OCHRANU ÚDAJOV,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 16,

so zreteľom na Chartu základných práv Európskej únie, a najmä na jej článok 8,

so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 95/46/ES z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov, a najmä na jej článok 17,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 45/2001 z 18. decembra 2000 o ochrane jednotlivcov so zreteľom na spracovanie osobných údajov inštitúciami a orgánmi Spoločenstva a o voľnom pohybe takýchto údajov, a najmä na jeho článok 41,

PRIJAL TOTO STANOVISKO:

I. ÚVOD

1. Dňa 3. decembra 2008 Komisia prijala návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o odpade z elektrických a elektronických zariadení (OEEZ) (ďalej len „návrh“) ⁽¹⁾. Cieľom návrhu je prepracovať smernicu 2002/96/ES o odpade z elektrických a elektronických zariadení (OEEZ) prijatú 27. januára 2003 (ďalej len „smernica“) ⁽²⁾ bez zmeny pohnútok alebo dôvodov pre zber a recykláciu OEEZ.
2. S európskym dozorným úradníkom pre ochranu údajov (ďalej len „EDPS“) sa nekonzultovalo, ako sa vyžaduje podľa článku 28 ods. 2 nariadenia (ES) č. 45/2001 ⁽³⁾. EDPS konajúc z vlastného podnetu preto prijal toto stanovisko založené na článku 41 ods. 2 uvedeného nariadenia. EDPS odporúča, aby sa odkaz na toto stanovisko zahrnul do preambuly návrhu.

3. EDPS si uvedomuje, že toto odporúčanie prichádza neskoro v štádiu legislatívneho procesu, ale napriek tomu považuje za primerané a užitočné vydať toto stanovisko, pretože návrh vyvoláva závažné otázky, pokiaľ ide o ochranu údajov. Cieľom tohto stanoviska nie je zmena hlavného a prvoradého účelu a obsahu návrhu, ktorého „ťažisko“ ⁽⁴⁾ naďalej spočíva v ochrane životného prostredia, má sa ním len vniesť ďalší rozmer, ktorý je pre našu informačnú spoločnosť čoraz dôležitejší ⁽⁵⁾.
4. EDPS si tiež uvedomuje obmedzené možnosti postupu prepracovania, napriek tomu vyzýva zákonodarcu, aby zohľadnil tieto odporúčania v súlade s článkom 8 medziinštitucionálnej dohody o postupe prepracovania (v ktorom je ustanovená možnosť zmien a doplnení nezmenených ustanovení) ⁽⁶⁾.

II. KONTEXT A VÝCHODISKÁ NÁVRHU A JEHO SÚVISLOSŤ S OCHRANOU ÚDAJOV

5. Cieľom návrhu je aktualizovať existujúcu smernicu týkajúcu sa zneškodnenia, opätovného použitia a recyklácie OEEZ. Technické, právne a administratívne problémy v prvých rokoch vykonávania smernice viedli k návrhu, ako sa predpokladalo v článku 17 ods. 5 smernice.
6. Elektrické a elektronické zariadenia (EEZ) sú širokou skupinou výrobkov, ktorá zahŕňa rôznorodý súbor médií schopných uchovávať osobné údaje, ako napríklad IT a telekomunikačné zariadenia (napr. osobné počítače, laptopy, terminály elektronickej komunikácie), charakterizovaných v súčasnom technologicko-ekonomickom kontexte čoraz rýchlejšími inovačnými cyklami a v dôsledku technologickej konvergenencie dostupnosťou viacúčelových prístrojov. Vývoj v oblasti elektronických pamäťových

⁽¹⁾ KOM(2008) 810 v konečnom znení.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 37, 13.2.2003, s. 24.

⁽³⁾ Nariadenie (ES) č. 45/2001 Európskeho parlamentu a Rady z 18. decembra 2000 o ochrane jednotlivcov so zreteľom na spracovanie osobných údajov inštitúciami a orgánmi spoločenstva a o voľnom pohybe takýchto údajov, Ú. v. ES L 8, 12.1.2001, s. 1.

⁽⁴⁾ Pozri ESD, 23.2.1999, C-42/97 Európsky parlament/Rada Európskej únie, Zb. 1999, s. I-869, bod 43.

⁽⁵⁾ Pozri tiež okrem iného ESD, 30.1.2001, C-36/98 Španielsko/Rada, Zb. 2001 s. I-779, bod 59: „Ak preskúmanie opatrenia Spoločenstva preukáže, že sleduje dvojaký účel alebo že má dvojakú zložku a pokiaľ jednu z nich možno označiť ako hlavnú alebo prevažujúcu, zatiaľ čo druhá je len doplňujúca, musí byť akt založený na jedinom právnom základe, a to na tom, ktorý si vyžaduje hlavný alebo prevažujúci účel alebo zložka“.

⁽⁶⁾ Medziinštitucionálna dohoda z 28. novembra 2001 o systematickejšom používaní techniky prepracovania právnych aktov, Ú. v. ES C 77, 28.3.2002, s. 1.

médií sa prudko zrýchľuje, najmä vo vzťahu ku kapacite a veľkosti pamäte, a preto trhové sily spôsobujú, že dochádza tiež k zrýchľovaniu obratu EEZ (obsahujúcich veľké množstvá často citlivých osobných údajov). Výsledkom je nielen to, že OEEZ „sa považuje za najrýchlejšie rastúci tok odpadu v EÚ“⁽⁷⁾, ale aj to, že v prípade nevhodného zneškodňovania existuje zvýšené riziko straty a šírenia osobných údajov uchovávaných v EEZ tohto typu.

7. Politiky Európskej únie týkajúce sa životného prostredia a trvalo udržateľného rozvoja sa už dlho zameriavajú na obmedzovanie odpadu z prírodných zdrojov a zavádzanie opatrení na zabránenie znečisteniu.
8. Zneškodňovanie, opätovné používanie a recyklácia OEEZ sú zahrnuté do tohto rámca. Cieľom týchto opatrení je zabrániť zneškodňovaniu elektrických a elektronických zariadení spolu so zmiešaným odpadom uložením povinnosti výrobcovi, aby zabezpečili zneškodňovanie takým spôsobom, ako predpisuje smernica.
9. Konkrétne, spomedzi rôznych opatrení predpokladaných v smernici, je potrebné poukázať na opatrenia navrhované na *opätovné používanie* (t. j. proces, pri ktorom sa OEEZ alebo ich súčiastky použijú na rovnaký účel, na aký boli určené vrátane ďalšieho užívania zariadení alebo ich súčiastok, ktoré sa odovzdali do zberných, obchodníkom, do recyklačných zariadení alebo výrobcovi), na *recykláciu* (t. j. opätovné spracovanie odpadových materiálov vo výrobnom procese na pôvodný účel alebo iné účely) a *nájsť iné spôsoby* zhodnotenia takýchto odpadov, aby sa znížilo množstvo odpadu na zneškodnenie [pozri články 1 a 3 písm. d) a e) smernice].
10. Tieto činnosti, konkrétne opätovné používanie a recyklácia OEEZ, najmä IT a telekomunikačných zariadení môžu predstavovať riziko, väčšie ako v minulosti, že osoby, ktoré zbierajú OEEZ alebo predávajú a nakupujú používané alebo recyklované zariadenia, by mohli zistiť akékoľvek osobné údaje v nich uchovávané. Takéto údaje môžu byť často citlivé, alebo sa môžu týkať veľkého počtu osôb.
11. Na základe všetkých týchto dôvodov EDPS považuje za naliehavé, aby všetky zainteresované strany (užívatelia a výrobcovia EEZ) boli informované o rizikách v súvislosti s osobnými údajmi, najmä v konečnom štádiu životného cyklu EEZ. V tomto štádiu, aj keď z ekonomického hľadiska sú EEZ menej hodnotné, môžu

obsahovať veľké množstvo osobných údajov, a preto by mohli mať vysokú „vecnú“ hodnotu pre dotknutú osobu a/alebo iné osoby.

III. ANALÝZA NÁVRHU

III.1. Uplatniteľnosť smernice 95/46/ES

12. EDPS nemá žiadne pripomienky k všeobecnému cieľu návrhu a plne podporuje prijatú iniciatívu, ktorej cieľom je zlepšiť ekologickú politiku v oblasti OEEZ.
13. Návrh sa však rovnako ako aj smernica zameriava výlučne na environmentálne riziká súvisiace so zneškodňovaním OEEZ. Nezohľadňujú sa v ňom ďalšie riziká pre osoby a/alebo organizácie, ktoré môžu vyplynúť zo zneškodňovania, opätovného používania alebo recyklácie OEEZ, najmä v súvislosti s pravdepodobnosťou nedovoleného nadobudnutia, zverejnenia alebo šírenia osobných údajov uchovávaných v OEEZ.
14. Je potrebné uviesť, že smernica 95/46/ES⁽⁸⁾ sa uplatňuje na „akúkoľvek operáciu alebo komplex operácií, ktorá sa vykonáva na osobných údajoch“ vrátane ich „vymazania alebo zničenia“ [článok 2 písm. b)]. Zneškodňovanie EEZ môže zahŕňať operácie na spracovanie údajov. Z tohto dôvodu dochádza k prekrývaniu medzi návrhom a práve uvedenou smernicou a predpisy na ochranu údajov by sa ako také mohli uplatňovať na činnosti, na ktoré sa vzťahuje návrh.

III.2. Zneškodňovanie OEEZ a bezpečnostné opatrenia

15. Zámerom EDPS je poukázať na závažné riziká, ktoré môžu ovplyvniť osoby a/alebo organizácie pôsobiace ako „prevádzkovatelia údajov“⁽⁹⁾, ak OEEZ, najmä IT a telekomunikačné zariadenia, obsahujú v čase zneškodnenia osobné údaje týkajúce sa užívateľov týchto prístrojov a/alebo tretích strán. Nezákonný prístup k takýmto osobným informáciám alebo zverejnenie takýchto osobných informácií niekedy pozostávajúci z osobitných kategórií údajov prezrádzajúcich rasový alebo etnický pôvod, politické názory, náboženské alebo filozofické presvedčenie, členstvo v odborových zväzoch a údaje týkajúce sa zdravotného stavu alebo pohlavného života (tzv. „citlivé údaje“)⁽¹⁰⁾ skutočne môžu ovplyvniť súkromie a dôstojnosť osôb, na ktoré sa informácie vzťahujú, ako aj iné legislatívne záujmy týchto osôb/organizácií (napr. ekonomické záujmy).

⁽⁷⁾ Pozri pracovný dokument útvarov Komisie, ktorý je sprievodným dokumentom k návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady o odpade z elektrických a elektronických zariadení (OEEZ) (prepracované znenie). Posúdenie vplyvu, 3.12.2008 [KOM(2008) 810 v konečnom znení] SEK(2008) 2933, s. 17.

⁽⁸⁾ Smernica 95/46/ES Európskeho parlamentu a Rady z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov, Ú. v. ES L 281, 23.11.1995, s. 31.

⁽⁹⁾ Vymedzenie pojmu „prevádzkovateľ“ sa uvádza v článku 2 písm. d) smernice 95/46/ES.

⁽¹⁰⁾ Pozri článok 8, smernica 95/46/ES.

16. Vo všeobecnosti EDPS považuje za potrebné zdôrazniť význam prijatia primeraných bezpečnostných opatrení v každom štádiu (od začiatku až po koniec) spracovania osobných údajov, ako opakovane uviedol vo svojich stanoviskách⁽¹¹⁾. Tým viac to platí v citlivej fáze, keď prevádzkovateľ údajov má v úmysle zneškodniť prístroje obsahujúce osobné údaje.
17. Dodržiavanie bezpečnostných opatrení je skutočne často nevyhnutnou podmienkou efektívneho zaručenia práva na ochranu osobných údajov.
18. Preto by bolo nekonzistentné, aby sa uložila povinnosť zaviesť (niekedy s vysokými nákladmi) bezpečnostné opatrenia pri bežných činnostiach spracovania osobných údajov [ako sa predpokladá v článku 17 smernice 95/46/ES v prípade potreby⁽¹²⁾] a potom jednoducho opomenúť posúdenie zavedenia primeraných záruk týkajúcich sa zneškodňovania OEEZ.
19. Podobne nekonzistentné by bolo zdôrazňovať otázku bezpečnosti údajov do tej miery, že oznamovanie prípadov porušenia ochrany údajov sa musí zaviesť prostredníctvom článku 2 smernice 2009/136/ES⁽¹³⁾ a potom neposkytnúť žiadnu záruku alebo bezpečnostné opatrenie počas zneškodňovania OEEZ, ako aj v prípade opätovného použitia alebo recyklácie OEEZ.
20. EDPS vyjadruje poľutovanie, že v návrhu sa nezohľadňujú potenciálne škodlivé vplyvy zneškodňovania OEEZ na ochranu osobných údajov uchovávaných v „použitých“ zariadeniach.
21. Tento aspekt sa v hodnotení vplyvu, ktorý uskutočnila Komisia⁽¹⁴⁾, neposudzoval, aj keď zo skúseností vyplýva, že neprijatie primeraných bezpečnostných opatrení v prípade zneškodňovania OEEZ by mohlo ohroziť ochranu osobných údajov⁽¹⁵⁾. Na základe zložitosti príslušných aspektov (napríklad množstva zákonných metód, technológií a zainteresovaných strán v cykle zneškodňovania OEEZ) sa EDPS domnieva, že by bolo vhodné vykonať „hodnotenie vplyvu na ochranu súkromia a osobných údajov“ v súvislosti s procesmi týkajúcimi sa zneškodňovania OEEZ.
22. EDPS však dôrazne odporúča, aby sa vypracovali „najlepšie dostupné techniky“ pre ochranu súkromia a údajov v tejto oblasti.
23. Ako ďalší dôkaz slúži to, že počas verejnej diskusie pred prepracovaním smernice zainteresované strany niekedy upozornili na aspekty týkajúce sa bezpečnosti a ochrany osobných údajov, najmä podniky z oblasti IT a elektronických komunikácií⁽¹⁶⁾.
24. Napokon je potrebné poukázať na to, že niektoré vnútroštátne orgány pre ochranu údajov uverejnili usmernenia na minimalizáciu rizík, ktoré môžu vyplývať z neprijatia potrebných bezpečnostných opatrení, najmä pri zneškodňovaní materiálov, na ktoré sa vzťahuje smernica⁽¹⁷⁾.

⁽¹⁵⁾ Pozri, napr. online článok BBC „Children’s files on eBay computer“, 4. mája 2007, v ktorom sa uvádza, že počítač obsahujúci osobné údaje o starostlivosti o deti a ich adopciu bol predaný na eBay (http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/england/6627265.stm); pozri aj online článok BBC „Bank customer data sold on eBay“ 26. augusta 2008, v ktorom sa uvádza, že pevný disk obsahujúci osobné údaje jedného milióna klientov banky bol predaný na eBay (http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/7581540.stm).

⁽¹⁶⁾ Pozri HP, Konzultácia zainteresovaných strán o revízii smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/96/ES o odpade z elektrických a elektronických zariadení (OEEZ), s. 7 – 8; DELL (návrhy pripomienok), možnosti preskúmania politiky OEEZ pri konzultáciách zainteresovaných strán o revízii smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/96/ES o odpade z elektrických a elektronických zariadení (OEEZ), s. 2, bod 1.1. a 4, bod 1.3. (3.6.2008); Stanovisko a návrh Royal Philips Electronics, Konzultácie zainteresovaných strán o revízii smernice OEEZ, s. 12 (5.6.2008) (http://circa.europa.eu/Public/irc/env/weee_2008_review/library). Pozri tiež Odpoveď na konzultácie o OEEZ, Zhrnutie odpovedí a odpovede vlády na štvrtú konzultáciu o uplatňovaní smerníc 2002/96/ES a 2002/108/ES o odpade z elektrických a elektronických zariadení, december 2006, s. 30: „Data protection and security. Some waste management companies would like there to be some guidance issued on data protection and security, particularly in light of the fact they will be handling sensitive data“ (Ochrana a bezpečnosť údajov. Niektoré spoločnosti v oblasti riadenia odpadov by chceli, aby sa uverejnili určité usmernenia týkajúce sa ochrany a bezpečnosti údajov, predovšetkým vzhľadom na skutočnosť, že budú pracovať s citlivými údajmi) (<http://www.berr.gov.uk/files/file35961.pdf>).

⁽¹⁷⁾ Landesbeauftragter für Datenschutz und Informationsfreiheit Bremen, Entwicklung eines Konzeptes zur Löschung und Datenträggervernichtung durch Behörden und Unternehmen, 16. Mai 2007 (<http://www.datenschutz-bremen.de/rdf/datenloeschung.rtf>); Garante per la protezione dei dati personali, elettrico a elettronico odpad a ochrana údajov, 13. oktobra 2008 (<http://www.garanteprivacy.it/garante/doc.jsp?ID=1583482>), uvádza sa tiež v 12. výročnej správe pracovnej skupiny pre ochranu údajov zriadennej podľa článku 29, 16. júna 2009, s. 57; pozri tiež Medzinárodná pracovná skupina pre ochranu údajov a telekomunikácie, Odporúčanie o ochrane údajov a elektronickom odpade, Sofia, 12 – 13.3.2009 (<http://www.datenschutz-berlin.de/attachments/650/675.38.14.pdf?1264671551>).

⁽¹¹⁾ Pozri stanovisko EDPS k Agentúre pre rozsiahle informačné systémy (Ú. v. EÚ C 70, 19.3.2010, s. 13), body 46 a 47; stanovisko k návrhu smernice o uplatňovaní práv pacientov pri cezhraničnej zdravotnej starostlivosti (Ú. v. EÚ C 128, 6.6.2009, s. 20), body 27 – 31.

⁽¹²⁾ Pozri článok 3 tej istej smernice.

⁽¹³⁾ Smernica 2009/136/ES Európskeho parlamentu a Rady z 25. novembra 2009, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2002/22/ES o univerzálnej službe a právach užívateľov týkajúcich sa elektronických komunikačných sietí a služieb, smernica 2002/58/ES týkajúca sa spracovania osobných údajov a ochrany súkromia v sektore elektronických komunikácií a nariadenie (ES) č. 2006/2004 o spolupráci medzi národnými orgánmi zodpovednými za vynucovanie právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa, (Ú. v. EÚ L 337, 18.12.2009, s. 11.)

⁽¹⁴⁾ Pracovný dokument útvarov Komisie, ktorý je sprievodným dokumentom k Návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady o odpade z elektrických a elektronických zariadení (OEEZ) (prepracované znenie), SEK(2008) 2933, 3.12.2008; ale pozri Univerzita OSN, revízia smernice 2002/96/ES o odpade z elektrických a elektronických zariadení (OEEZ) z roku 2008, Európska komisia, Belgicko, 2007, s. 273 (http://ec.europa.eu/environment/waste/weee/pdf/final_rep_unu.pdf); „Data security is also an issue – removing personal data from a hard-drive“.

25. EDPS opakovane upozorňuje, že smernica 95/46/ES sa uplatňuje v štádiu zneškodňovania OEEZ obsahujúcich osobné údaje. Prevádzkovatelia údajov, najmä tí, ktorí používajú IT a komunikačné prístroje, sú preto povinní dodržiavať svoje povinnosti v oblasti bezpečnosti na zabránenie nedovoleného zverejnenia alebo šírenia osobných údajov. Prevádzkovateľ údajov vo verejnom alebo súkromnom sektore v spolupráci s úradníkmi pre ochranu osobných údajov (ak sú prítomní) by na tieto účely a z dôvodu, aby sa mu nepripísala zodpovednosť za porušenie bezpečnostných opatrení, mal prijať príslušné metódy na zneškodňovanie OEEZ obsahujúcich osobné údaje.

26. Ak prevádzkovatelia údajov zneškodňujúci EEZ nemajú požadované zručnosti a/alebo technické know-how na vymazanie príslušných osobných údajov, mohli by touto úlohou poveriť kvalifikovaných spracovateľov (napr. asistenčné strediská, výrobcov zariadení a distribútorov) podľa podmienok ustanovených v článku 17 ods. 2, 3 a 4 smernice 95/46/ES. Títo spracovatelia následne poskytnú osvedčenie o vykonaní príslušných činností a/alebo ich vykonajú.

27. Na základe týchto úvah EDPS dospel k záveru, že pri prepracovaní smernice by sa mali doplniť zásady ochrany údajov k ustanoveniam vyhradeným ochrane životného prostredia.

28. EDPS preto odporúča Rade a Európskemu parlamentu, aby do tohto návrhu zahrnul osobitné ustanovenie, v ktorom sa uvádza, že smernica sa uplatňuje na zneškodňovanie OEEZ bez toho, aby bola dotknutá smernica 95/46/ES.

III.3. Opätovné používanie OEEZ a bezpečnostné opatrenia

29. V prípade situácie umožňujúcej samostatné rozhodnutia týkajúce sa údajov uchovávaných na EEZ by sa subjekty poverené zneškodňovaním mohli považovať za „prevádzkovateľov údajov“⁽¹⁸⁾. Preto musia prijať interné postupy na zabránenie nepotrebným spracovateľským činnostiam týka-

⁽¹⁸⁾ „Pojem prevádzkovateľ je [...] funkčný v tom zmysle, že jeho cieľom je prideliť zodpovednosť tam, kde je aj skutočný vplyv, a preto je založený skôr na *faktickej* ako na *formálnej* analýze“: pozri pracovný dokument pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29, WP 169, Stanovisko 1/2010 k pojmom „prevádzkovateľ“ a „spracovateľ“ prijatý 16. februára 2010.

júcim sa všetkých osobných údajov uchovávaných v OEEZ, a to iných činností ako činnosti, ktoré sú striktne potrebné na overenie účinného odstránenia údajov, ktoré sa v ňom nachádzajú.

30. Okrem toho nesmú dovoliť, aby sa mohli nepovolane osoby dozvedieť údaje uchovávané v EEZ alebo ich spracovať. Konkrétne, pri recyklácii alebo opätovnom používaní pamäťového média, a teda opätovnom uvedení na trh, existuje zvýšené riziko nedovoleného zverejnenia alebo šírenia osobných údajov, ako aj potreba zabrániť nedovolenému prístupu k osobným údajom.

31. EDPS preto odporúča, aby Rada a Európsky parlament zahrnuli do tohto návrhu osobitné ustanovenie o zákaze uvedenia na trh použitých zariadení, ktoré predtým neprešli príslušnými bezpečnostnými opatreniami v súlade s najnovšími technickými štandardmi (napríklad viacnásobné prepísanie) na vymazanie všetkých osobných údajov, ktoré môžu obsahovať.

III.4. Súkromie a bezpečnosť „už v štádiu návrhu“

32. Nadchádzajúci právny rámec o elektronickom odpade by nemal obsahovať len osobitné ustanovenie týkajúce sa širšej „zásady ekodizajnu“ zariadení (pozri článok 4 návrhu týkajúci sa „dizajnu produktu“), ale aj – ako už bolo uvedené v iných stanoviskách EDPS⁽¹⁹⁾ – ustanovenie týkajúce sa zásady „ochrana súkromia už v štádiu návrhu“⁽²⁰⁾ alebo presnejšie v tejto oblasti, „bezpečnosť už v štádiu návrhu“⁽²¹⁾. Pokiaľ je to možné, ochrana súkromia a údajov by sa mala štandardne zahrnúť do dizajnu elektrických a elektronických zariadení, aby sa užívateľom umožnilo vymazať – za použitia jednoduchých prostriedkov a bezplatne – osobné údaje, ktoré sa môžu nachádzať v zariadeniach pri ich zneškodňovaní⁽²²⁾.

⁽¹⁹⁾ Pozri, napr. EDPS a výskum a technický rozvoj EÚ. strategický dokument, 28. apríl 2008, s. 2; stanovisko EDPS k inteligentným dopravným systémom (Ú. v EÚ C 47, 25.2.2010, s. 6); stanovisko EDPS k farmakovigilancii (Ú. v EÚ C 229, 23.9.2009, s. 19).

⁽²⁰⁾ V prospech rozsiahleho uplatňovania zásady pozri Pracovná skupina pre ochranu údajov zriadená podľa článku 29 – Pracovná skupina pre politiku a spravodlivosť, Budúcnosť súkromia, Spoločný príspevok ku konzultáciám Európskej komisie o právnom rámci pre základné právo na ochranu osobných údajov, WP 168, prijatý 1. decembra 2009, s. 3 a 12; pozri tiež odporúčanie Komisie z 12. mája 2009 o vykonávaní zásad ochrany súkromia a údajov v aplikáciách podporovaných rádiovou frekvenciou identifikáciou, C(2009) 3200 v konečnom znení, s. 8.

⁽²¹⁾ Pozri oznámenie Komisie, „Európsky program výskumu a inovácií v oblasti bezpečnosti – prvotný postoj Komisie ku kľúčovým zisteniam a odporúčaniam Európskeho fóra pre výskum a inovácie v oblasti bezpečnosti“, KOM(2009) 691 v konečnom znení, s. 6 a 14.

⁽²²⁾ Pozri tiež EDPS, stanovisko z 18. marca 2010 o zvyšovaní dôvery v informačnej spoločnosti podporovaním ochrany údajov a súkromia.

33. Tento prístup jasne podporuje článok 3.3 písm. c) smernice 1999/5/ES⁽²³⁾, pokiaľ ide o dizajn rádiových a koncových telekomunikačných zariadení a článok 14 ods. 3 smernice 2002/58/ES⁽²⁴⁾.
34. Výrobcovia by mali preto „zabudovať“ záruky na ochranu súkromia a bezpečnosti prostredníctvom technických riešení⁽²⁵⁾. V tomto rámci by sa mali rozvíjať a podporovať aj iniciatívy zamerané na poskytovanie odporúčaní tým, ktorých sa to týka, o potrebe vymazať všetky osobné údaje pred zneškodnením OEEZ (vrátane výrobcov pripravujúcich bezplatný softvér dostupný na tento účel)⁽²⁶⁾.

IV. ZÁVERY

35. Na základe uvedeného EDPS odporúča, aby sa orgány na ochranu údajov, najmä prostredníctvom pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29 a EDPS, úzko zapájali do iniciatív týkajúcich sa zneškodňovania OEEZ prostredníctvom konzultácií v dostatočne včasnom štádiu pred prípravou príslušných opatrení.
36. Vzhľadom na kontext, v rámci ktorého sa osobné údaje spracúvajú, EDPS odporúča, aby sa do návrhu zahrnuli osobitné ustanovenia:
- uvádzajúce, že smernica o OEEZ sa uplatňuje bez toho, aby bola dotknutá smernica 95/46/ES,
 - zakazujúce uvedenie na trh použitých zariadení, ktoré predtým neprešli príslušnými bezpečnostnými opatreniami v súlade s najnovšími technickými štandardmi na vymazanie všetkých osobných údajov, ktoré môžu obsahovať,

⁽²³⁾ Článok 3 ods. 3 smernice 1999/5/ES Európskeho parlamentu a Rady z 9. marca 1999 o rádiovom zariadení a koncových telekomunikačných zariadeniach a o vzájomnom uznávaní ich zhody. (Ú. v. ES L 91, 7.4.1999, s. 10): „[...] môže Komisia rozhodnúť, že prístroj v rámci určitej triedy zariadení konkrétneho typu má byť skonštruovaný tak, aby [...] mal zapracované bezpečnostné funkcie zaisťujúce ochranu osobných údajov a súkromia užívateľa“.

⁽²⁴⁾ „V prípade, že sa to požaduje, môžu sa prijať opatrenia, ktoré sa týkajú kompatibility konštrukcie koncového zariadenia s právom užívateľov na ochranu a kontrolu používania ich osobných údajov v súlade so smernicou 1999/5/ES a rozhodnutím Rady 87/95/EHS z 22. decembra 1986 o normalizácii v oblasti informačnej technológie a telekomunikácií“. Pozri tiež odôvodnenie 46 tej istej smernice uvedené v poznámke pod čiarou č. 13.

⁽²⁵⁾ V prospech tejto stratégie pozri tiež V. Redingová, zásadný prejav v Deň ochrany údajov, 28. januára 2010, Európsky parlament, Brusel, SPEECH/10/16: „Podniky musia hneď od začiatku cyklu rozvoja využiť svoju silu inovovať na zlepšenie ochrany súkromia a osobných údajov. Súkromie už v štádiu návrhu je zásadou, ktorá je v záujme občanov i podnikov. Súkromie už v štádiu návrhu povedie k lepšej ochrane jednotlivcov, ako aj k dôvere a viere v nové služby a výrobky, čo bude mať zase pozitívny vplyv na ekonomiku. Vidím niektoré povzbudivé príklady, je však ešte potrebné urobiť oveľa viac“.

⁽²⁶⁾ Pozri, napr., Royal Canadian Mounted Police, B2-002 — IT Media Overwrite and Secure Erase Products (05/2009), na <http://www.rcmp-grc.gc.ca/ts-st/pubs/it-ti-sec/index-eng.htm>

— v súvislosti so zásadou „súkromie už v štádiu návrhu“ alebo „bezpečnosť už v štádiu návrhu“: pokiaľ je to možné, ochrana súkromia a údajov by sa mala štandardne zahrnúť do dizajnu elektrických a elektronických zariadení, aby sa užívateľom umožnilo vymazať – za použitia jednoduchých prostriedkov a bezplatne – osobné údaje, ktoré sa môžu nachádzať v zariadeniach pri ich zneškodňovaní.

37. EDPS preto dôrazne odporúča zmenu a doplnenie návrhu v súlade so smernicou 95/46/ES takto:

— Odôvodnenie (11): „Okrem toho by sa táto smernica mala uplatňovať bez toho, aby boli dotknuté právne predpisy o ochrane údajov, najmä smernica 95/46/ES. Keďže elektrické a elektronické zariadenia (EEZ) sú širokou skupinou výrobkov, ktorá zahŕňa rôznorodý súbor médií schopných uchovávať osobné údaje (napr. IT a telekomunikačné zariadenia), nakladanie s nimi, najmä opätovné používanie a recyklácia, môžu predstavovať riziká nedovoleného prístupu k osobným údajom uchovávaným v OEEZ. Z tohto dôvodu, pokiaľ je to možné, by sa bezpečnostné opatrenia týkajúce sa ochrany súkromia a údajov mali štandardne zahrnúť do vyhotovenia elektrických a elektronických zariadení schopných uchovávať osobné údaje, aby sa užívateľom umožnilo vymazať – jednoducho a bezplatne – všetky osobné údaje, ktoré sa môžu nachádzať v zariadeniach v čase ich zneškodňovania.“,

— Článok 2 ods. 3: Táto smernica by sa mala uplatňovať bez toho, aby boli dotknuté právne predpisy o ochrane údajov, najmä smernica 95/46/ES.

38. Okrem toho EDPS považuje za primerané, aby sa zohľadnili tieto zmeny a doplnenia:

— Článok 4 ods. 2: „Členské štáty podporia opatrenia na presadenie dizajnu a výroby elektrických a elektronických zariadení, ktoré umožňujú vymazanie všetkých osobných údajov nachádzajúcich sa v EEZ v čase jeho zneškodňovania“,

— Článok 8 ods. 7: „Členské štáty zabezpečia, aby všetok vyzbieraný OEEZ obsahujúci osobné údaje, ktorý prechádza procesom spracovania na účely recyklácie alebo opätovného používania, sa neuviedol na trh, pokiaľ sa tieto údaje najskôr neodstránili za použitia najlepších dostupných techník“.

-
- Článok 14 ods. 6.: „Členské štáty môžu vyžadovať, aby výrobcovia a/alebo distribútori poskytli používateľom EEZ, ktoré obsahujú osobné údaje, informácie, napr. v návode na použitie alebo na predajnom mieste, o tom, že je potrebné, aby sa pred zneškodnením EEZ vymazali všetky osobné údaje, ktoré by sa v nich mohli nachádzať“.

V Bruseli 14. apríla 2010

Peter HUSTINX

Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov
